

Kompletterande jobb utefter väg 250

Antikvarisk kontroll

Kolsva-Åsby 1:8, 1:17 och Myra 1:2
Kolsva socken
Västmanland

Anna-Lena Hallgren

Innehållsförteckning

Inledning	1
Målsättning och metod	1
Undersökningsresultat.....	2
Nedläggning av el- och telekablar väster om RAÄ 141.....	2
Under befintlig väg vid RAÄ 111 och Lokal 8.....	2
Nedläggning av el- och telekablar öster och söder om RAÄ 142.....	2
Referenser	3
Tekniska och administrativa uppgifter	3
Figurer	4

Inledning

Under 2003 genomförde Västmanlands läns museum tre mindre antikvariska kontroller inom fastigheterna Kolsva-Åsby 1:8, 1:17 samt Myra 1:2 i Kolsva socken, Västmanlands län. Arbetet föranleddes av en utbyggnad och omläggning av väg 250 mellan Köping och Kolsva. Inför vägbygget utfördes en rad undersökningar 1998 och 2001 inom ramen för ”Malmprojektet”, ett samarbetsprojekt mellan Riksantikvarieämbetet, UV Bergslagen, Västmanlands läns museum och Societas Archaeologica Upsaliensis. Mellan 2003 och 2005 genomfördes därtill flera kompletterande undersökningar och antikvariska kontroller (Lst dnr 431-3193-03, ”Tillkommande arkeologiska uppdrag i anslutning till väg 250 etapp 2” nr 1 2003-03-12).

De antikvariska kontroller som VLM utförde 2003 och som behandlas i föreliggande rapport berörde områden i anslutning till två av de lokaler som undersöktes 2001; gravfältet RAÄ 142 samt gravfältet/boplatsen RAÄ 111/Lokal 8 (Egebäck m fl 2004, Hallgren & Wikborg 2004). Arbetet föranleddes dels av att el- och telekablar skulle grävas ner dels för att kontrollera om fornlämning fanns bevarad under befintlig väg intill gravfältet RAÄ 111.

Arbetet utfördes på uppdrag av Vägverket Region Mälardalen efter beslut av Länsstyrelsen i Västmanlands län (Lst dnr 431-6345-03).

Målsättning och metod

De antikvariska kontroller som gjordes i samband med att el- och telekablar grävdes ner (område 1, 2, 4 och 5, figur 2) syftade till att skydda eventuella fornlämningar från skada. Om mindre omfattande lämningar påträffades skulle dessa undersökas och dokumenteras. Den antikvariska kontrollen gjordes i samband med ordinarie schaktning för kabelnedläggningen. Bredden på schakten uppgick till mellan 0,4 till 0,5 meter och schaktdjupet varierade mellan 0,3 till 0,5 meter.

Vid RAÄ 111 / Lokal 8 gjordes en kontroll när befintlig väg bröts upp. Då vägbeläggningen på väg 250 var placerad något över den omkringliggande markytan fanns förhoppningar om att delar av gravfältet eller boplatsen fanns bevarad under vägen.

Undersökningsområdets belägenhet under befintlig väg, som då fortfarande var i bruk, kom på grund av säkerhetsskäl att påverka arbetsmetoden. Arbetet inleddes med att vägbeläggning och fyllnadsmassor avlägsnades inom ett mindre område på körbanan närmast gravfältet/boplatsen. Trafiken fick under tiden dela på den kvarvarande körbanan som avskärmats från undersökningsområdet med stora cementblock.

Undersökningsresultat

Nedläggning av el- och telekablar väster om RAÄ 141

På fastigheten Kolsva-Åsby 1:17 utfördes en antikvarisk kontroll då el- och telekablar skulle grävas ner på två olika ställen (område 1 och 2, figur 2). Den antikvariska kontrollen motiverades av närheten till gravfältet och gravarna på RAÄ 141:1-3.

Den västliga ledningssträckan (område 1, figur 2) löpte i NV-SO riktning på en lägre liggande del av Köpingsåsen. Längden på ledningsschaktet uppgick till omkring 40 meter. Inget av antikvariskt intresse påträffades i schaktet.

Den andra ledningen (område 2, figur 2) drogs tvärs över åsen, från väg 250 till en befintlig kraftledning omkring 50 meter mot nordost. Inget av antikvariskt intresse påträffades.

Under befintlig väg vid RAÄ 111 och Lokal 8

Två mindre schakt (cirka 3 x 2 meter stora) öppnades i den södra körbanan av väg 250 (område 3, figur 2). Genom att studera vägbankens profil i dikeskanterna valdes de ytor där det ansågs föreligga störst chans att finna äldre markytor bevarade under vägen. Förhållandena för detta var störst direkt nordöst om gravfältet RAÄ 111.

Schakten grävdes till ett djup av 1,3 respektive 1,4 meter. På detta djup avslutades schaktningen då schaktbotten låg omkring en halvmeter under den gamla markytan och möjligheterna att finna rester av fornlämningen inte längre ansågs föreligga.

Inget återstod av fornlämningen under vägen.

Nedläggning av el- och telekablar öster och norr om RAÄ 142

Öster om gravfältet RAÄ 142 utfördes en antikvarisk kontroll inom en drygt 80 meter lång sträcka, från befintlig väg i nordost och upp till ett transformatorhus beläget i den övre delen av åsen (område 5, figur 3). Inom kortare sträckor av schaktet återstod rester av kulturpåverkade lager med enstaka inslag av kolstänk. Inga gravar berördes dock av den antikvariska kontrollen.

Norr om vägen övervakades ett cirka 15 meter långt schakt beläget i en mot norr sluttande del av åsen (område 4, figur 2). Inget av antikvariskt intresse påträffades i schaktet.

Referenser

Litteratur

Egebäck, A., Emanuelsson, M., Wikborg, J., 2004. *Ett gravfält från yngre romersk järnålder – folkvandringstid*. Väg 250 RAÄ 105 och RAÄ 142. Västmanlands läns museum, Kulturmiljöavdelningen, Rapport A2004:A47. Västerås.

Hallgren, A-L., Wikborg, J., 2004. *Ett gravfält från yngre järnålder och boplatslämningar från äldre järnålder*. Väg 250 RAÄ 111 och Lokal 8. Västmanlands läns museum, Kulturmiljöavdelningen, Rapport A2004:A49. Västerås.

Tekniska och administrativa uppgifter

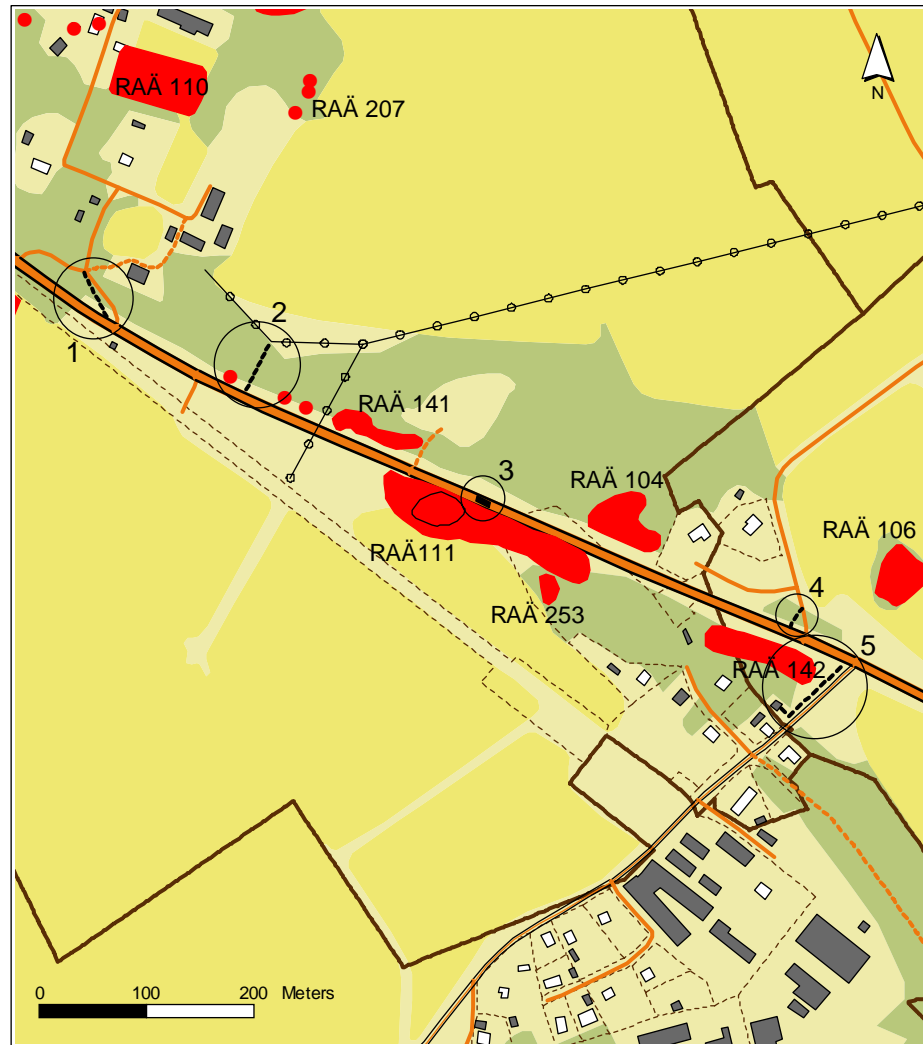
<i>Västmanlands läns museums dnr:</i>	030113
<i>Kulturmiljöavdelningens projektnr:</i>	20-314
<i>Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:</i>	431-6345-03, daterat 2003-05-13
<i>Undersökningsperiod:</i>	Maj-oktober 2004
<i>Arkeologtimmar:</i>	20 timmar
<i>Maskintimmar:</i>	20 timmar
<i>Exploateringsyta:</i>	190 löpmetrar
<i>Personal:</i>	Anna-Lena Hallgren
<i>Belägenhet:</i>	Myra 1:2, Kolsva-Åsby 1:8 m fl, Kolsva sn, Vs
<i>Ekonomisk karta:</i>	11G 0b
<i>Koordinatsystem:</i>	Rikets
<i>Inmättningsmetod:</i>	Manuell
<i>Dokumentationshandlingar:</i>	Förvaras på VLM
<i>Fynd:</i>	Inga fynd togs tillvara
<i>Inventarienummer VLM:</i>	-

Figurer

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet Gävle 1998. Dnr 507-99-498

Figur 1. Undersökningsplatsens läge, markerat med en ring. Utdrag ur digitala Gröna kartan. Skala 1:50 000.

Figur 2. De fem platser utefter väg 250 som berördes av de antikvariska kontrollerna.
Skala 1:7 000